PRIJEDLOG ZAKONA
O IZBORIMA ČLANOVA U
EUROPSKI PARLAMENT

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona nalazi se u odredbi članka 1. stavka 3. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

a) ocjena stanja

Usklađivanje zakonodavstva Republike Hrvatske sa pravnom stečevinom EU-a jedan je od uvjeta pridruživanja Europskoj uniji, a jedna od obveza koja proizlazi iz Nacionalnog programa Republike Hrvatske za pristupanje Europskoj uniji-2008. godina u poglavlju 23- „Pravosuđe i temeljna ljudska prava“ je usklađivanje s direktivama EU-a iz područja ostvarivanja prava na glasovanje i kandidiranje za Europski parlament.

Prijedlog Zakona o izborima članova u Europski parlament je propis čije donošenje i usvajanje predstavlja daljnje usklađivanje zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije u području ostvarivanja prava na glasovanje i kandidiranje za Europski parlament, te se odredbe Zakona usklađuju s:

- Aktom o izboru predstavnika Europskog parlamenta neposrednim odlučivanjem na temelju općeg biračkog prava (18. studenog 1999., verzija od 11. veljače 2004.) [Konsolidirana verzija koja uključuje Akt od 20. rujna 1976. (OJEC L 278 od 08.10.1976, p. 5) i izmjene i dopune uvedene člankom 10. Akta o pristupanju Grčke Europskim zajednicama, člankom 10. Akta o pristupanju Španjolske i Portugala Europskim zajednicama, Odlukom 93/81/Euratom, EZUČ, EEZ Vijeća od 1. veljače 1993. (OJEC L 33 od 09.02.1993, p. 15), člankom 11. Akta o pristupanju Austrije, Švedske i Finske Europskoj uniji i člankom 5. Amsterdamskog ugovora od 2. listopada 1997. (OJEC C 340 od 10.11.1997, p. 1), te Odlukom 2002/772/EZ, Euratom Vijeća od 25. lipnja i 23. rujna 2002. (OJEC L 283 od 21.10.2002., p.1).]
- Direktivom Vijeća 93/109/EZ od 6. prosinca 1993. kojom se detaljno utvrđuje postupak ostvarivanja prava glasa i kandidiranja na izborima za Europski parlament za građane Unije koji borave u državi članici koje nisu državljani.

Europski parlament je tijelo Europske unije, čije članove izabiru izravno građani EU svakih pet godina, koliko traje mandat članovima, a na temelju općeg prava glasa. Nije propisan jedinstveni izborni sustav za izbor članova Europskog parlamenta, već je svaka država članica EU slobodna izabrati vlastiti sustav, uz poštivanje tri uvjeta propisanih Aktom o izboru predstavnika Europskog parlamenta neposrednim odlučivanjem na temelju općeg biračkog prava (18. studenog 1999., verzija od 11. veljače 2004.) – (u daljnjem tekstu: Akt) i to da:

- izborni sustav mora primjenjivati sustav proporcionalne zastupljenosti, bilo putem izbornih lista ili putem sustava prenosivog glasa,
- izborno područje može biti podijeljeno na izborne jedinice, pod uvjetom da to neće bitno utjecati na proporcionalnost izbornog sustava i
- izborni prag na nacionalnoj razini ne može biti viši od 5%.

Sukladno članku 8b stavku 2. Ugovora o osnivanju Europske zajednice, kojim se svim građanima Europske unije osigurava da, bez obzira jesu li državljani države članice u kojoj borave ili nisu, mogu u toj državi ostvarivati pravo glasa i kandidirati se na izborima za Europski parlament pod jednakim uvjetima koji vrijede za državljanine dotične države članice i sukladno Direktivi Vijeća 93/109/EZ od 6. prosinca 1993., kojom se detaljno utvrđuje postupak ostvarivanja prava glasa i kandidiranja na izborima za Europski parlament za građane Unije koji borave u državi članici koje nisu državljani (u daljnjem tekstu: Direktiva), Prijedlogom zakona propisuje se i postupak ostvarivanja prava glasa i kandidiranja na izborima za Europski parlament za građane Unije koji borave u Republici Hrvatskoj, a koji nisu njezini državljani.

b) pitanja koja će se urediti Zakonom

Odredbama Zakona uređuje se postupak i način izbor članova iz Republike Hrvatske u Europski parlament.

Sukladno članku 1. stavku 3., članku 5. i članku 6. st. 1. Akta, Zakonom se propisuje da se članovi u Europski parlament biraju na neposrednim izborima, na temelju općeg, slobodnog i jednakoga biračkog prava s tajnim glasovanjem na vrijeme od pet godina, da im mandat traje pet godina, da nije obvezujući i da izabrani članovi u Europskom parlamentu glasuju pojedinačno i osobno te da nisu vezani nikakvim uputama.

Zakonom se nadalje utvrđuju osobe i uvjeti za ostvarenje prava na glasovanje i kandidiranje za člana u Europski parlament. Također je u Zakon ugrađen članak 6., 9., 11., 12. i 13. Direktive Vijeća 93/109/EZ od 6. prosinca 1993. kojom se detaljno utvrđuje postupak ostvarivanja prava glasa i kandidiranja na izborima za Europski parlament za građane Unije koji borave u državi članici koje nisu državljani (-u daljnjem tekstu: Direktiva).

Nadalje, Zakonom se propisuje i nespojivost dužnosti člana u Europskom parlamentu utvrđene čl. 7. stavkom 1. i 2. Akta, te se temeljem čl. 7. st. 3. istog Akta proširuju pravila koja se odnose na nespojivost dužnosti člana u Europskom parlamentu na nacionalnoj razini.

Zakonom se uređuje pitanje zamjene člana čiji je mandat prestao. Također se temeljem čl. 13. Akta propisuje da je predsjednik Hrvatskog sabora dužan obavijestiti predsjednika Europskog parlamenta o prestanku mandata članu Europskog parlamenta, te je dužan dostaviti podatke o njegovom zamjeniku.

Zakonom se propisuje tko ima pravo predlaganja stranačkih lista za izbor članova u Europski parlament i način utvrđivanja stranačkih lista.

Također se propisuje pravo kandidiranja za člana Europskog parlamenta osobe koja je državljanin druge države članice Europske unije, a koja ima prebivalište u Republici Hrvatskoj, te uvjeti pod kojima se može kandidirati, sukladno čl. 10. Direktive.

Sukladno čl. 6. Direktive Zakonom se propisuje da se u slučaju da državljanin druge države članice Europske unije, a koji ima prebivalište u Republici Hrvatskoj ne dostavi Državnom izbornom povjerenstvu dokaz odnosno dokument nadležnih organa vlasti države čiji je državljanin kojim potvrđuje da nije lišen prava da se kandidira u toj državi ili dokument da takva diskvalifikacija u toj državi nije poznata, njegova kandidatura smatra se nepravovaljanom.

Također se propisuje da Državno izborno povjerenstvo utvrđuje pravovaljanost liste kandidata koji je državljanin druge države članice Europske unije, a koji ima prebivalište u Republici Hrvatskoj i da je o pravovaljanosti liste dužan istog pismeno obavijestiti (čl. 11. st. 1. Direktive), te da u slučaju da Državno izborno povjerenstvo navedenu listu proglasi nepravovaljanom, kandidat koji je državljanin druge države članice Europske unije, a koji ima prebivalište u Republici Hrvatskoj ima pravo prigovora Državnom izbornom povjerenstvu sukladno odredbama zaštite izbornog prava ovoga Zakona, obzirom da je čl. 11. st.2. Direktive propisano da u slučaju odbijanja kandidiranja, navedeni državljanin druge države članice Europske unije ima pravo na uporabu pravnog lijeka pod istim uvjetima kako to država članica prebivališta propisuje za osobe koje imaju pravo kandidature a koje su njezini državljani.

Temeljem odredbe čl. 13. Direktive Zakonom se propisuje da će Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske obavijestiti druge države članice Europske unije o tome koji se njihovi državljani kandidiraju na izborima za Europski parlament.

Nadalje, Zakonom se propisuje da pravo na naknadu troškova izborne promidžbe iz državnog proračuna Republike Hrvatske ostvaruju sve političke stranke koje su istakle pravovaljane liste za izbor članova u Europski parlament, te se propisuju uvjeti pod kojima ostvaruju to pravo i način isplate naknade troškova izborne promidžbe.

Zakonom se uređuje i način biranja članova u Europski parlament. Čl. 1. toč. 1. Akta propisano je da se u svakoj državi članici članovi Europskog parlamenta biraju sustavom listi ili jednog prenosivog glasa, na temelju proporcionalne zastupljenosti. Tako se predlaže da se članovi u Europski parlament biraju po proporcionalnoj zastupljenosti putem preferencijalnog glasovanja, da se glasuje putem liste kandidata i da je teritorij Republike Hrvatske, uključujući biračka mjesta izvan granica Republike Hrvatske, jedna izborna jedinica.

Ovim Zakonom utvrđuje se najniži prag za sudjelovanje u diobi za člana Europskog parlamenta. Čl. 3. Akta propisano je da države članice mogu odlučiti o najnižem pragu za dodjelu zastupničkog mjesta s tim da na nacionalnoj razini, ovaj prag ne može biti viši od 5% posto dobivenih glasova. Stoga se propisuje da pravo na sudjelovanje u diobi za člana Europskog parlamenta ostvaruju liste koje na izborima dobiju najmanje 5% važećih glasova birača.

Zakonom se propisuje da su tijela za provedbu izbora članova u Europski parlament Državno izborno povjerenstvo, županijska izborna povjerenstva odnosno Izborno povjerenstvo Grada Zagreba, općinska i gradska izborna povjerenstva i birački odbori.

Također se Zakonom propisuje da će Državno izborno povjerenstvo objaviti službene rezultate tek kada se zatvore birališta u državi članici Europske unije čiji birači posljednji glasuju i nakon što se iscrpe sva pravna sredstva u zaštiti biračkog prava ili proteknu rokovi

za njihovo podnošenje. Čl. 10. toč. 2. Akta propisano je da države članice ne smiju objaviti službene rezultate prebrojavanja glasova sve dok se ne zatvore birališta u državi članici čiji birači posljednji glasuju. Također se propisuje da će predsjednik Hrvatskog sabora obavijestiti predsjednika Europskog parlamenta o rezultatima izbora za članove u Europski parlament.

Zakonom se propisuje da se sredstva za pokriće troškova izbora osiguravaju u državnom proračunu Republike Hrvatske i da njima raspolaže Državno izborno povjerenstvo, koje ujedno određuje način korištenja sredstava, provodi nadzor nad njihovim utroškom, te dodjeljuje odgovarajuća sredstva izbornim povjerenstvima.

Propisuje se da ustavnost i zakonitost izbora nadzire Ustavni sud Republike Hrvatske, da se prigovor zbog nepravilnosti u postupku kandidiranja i u postupku izbora za članove u Europski parlament podnosi Državnom izbornom povjerenstvu i da protiv rješenja Državnoga izbornog povjerenstva podnositelj prigovora ima pravo podnijeti žalbu Ustavnom sudu Republike Hrvatske.

Također se propisuje da Etičko povjerenstvo ocjenjuje ponašanje sudionika izbora tijekom izborne promidžbe i samog postupka izbora i da provodi izvanupravni nadzor izborne promidžbe.

U prijelaznim i završnim odredba Zakona propisuje se da će se prvi izbori raspisati nakon što sve države članice Europske unije ratificiraju Ugovor o prijmu Republike Hrvatske u Europsku uniju i da će nakon potpisivanja Ugovora o prijmu Republike Hrvatske u Europsku uniju, Hrvatski sabor iz redova zastupnika Hrvatskog sabora imenovati promatrače u Europski parlament, razmjerno udjelu u sastavu Hrvatskog sabora.

Također se predlaže da se odredbe Zakona u pogledu nespojivosti funkcije zastupnika u Hrvatskom saboru s funkcijom člana Europskog parlamenta, ne primjenjuju na promatrače koje imenuje Hrvatski sabor.

Prijedlogom zakona propisuje se i da status promatrača prestaje danom prijma Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije, kada privremeno postaju punopravni članovi u Europskom parlamentu do raspisivanja prvih izbora za članove u Europski parlament u Republici Hrvatskoj, te da će za vrijeme obnašanja privremenog člana Europskog parlamenta mandat zastupnika u Hrvatskom saboru bit u mirovanju, a zamjenjivat će ga zamjenik u skladu s odredbama Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor.

Nadalje, Prijedlogom zakona propisan je način ranijeg prestanka statusa promatrača odnosno privremenog člana Europskog parlamenta, te postupak njihovog zamjenjivanja. Predlaže se da status promatrača odnosno privremenog člana Europskog parlamenta može ranije prestati kao i mandat članu Europskog parlamenta izabranog na izborima i to:

1. ukoliko podnese ostavku,
2. ukoliko za vrijeme trajanja mandata prihvati obnašanje dužnosti koja se prema odredbama Zakona smatra nespojivom.
3. ukoliko mu je pravomoćnom sudbenom odlukom oduzeta poslovna sposobnost,
4. ukoliko je pravomoćnom sudbenom presudom osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju duljem od 6 mjeseci,
5. smrću.

Također je propisano da nakon isteka mandata Hrvatskog sabora koje je imenovalo promatrače u Europskom parlamentu, zastupnici mogu obnašati dužnost promatrača odnosno privremenog člana Europskog parlamenta sve do imenovanja novih zastupnika za obavljanje te dužnosti iz redova novog Hrvatskog sabora, kada im prestaje mandat.

c) Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Predloženim odredbama Prijedloga zakona postiže se:

- usklađivanje zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije u području ostvarivanja prava glasovanja i kandidiranja za Europski parlament građana Europske unije.
- uspostava zakonodavne regulative na nacionalnoj razini na području izbora članova u Europski parlament.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

U 2008. godini za provedbu ovog Zakona nije potrebno osigurati posebna sredstva u Državnom proračunu. Potrebna sredstva osigurat će se u godini u kojoj će se provoditi izbori za Europski parlament, a utrošiti će se za pokriće troškova izbora i visinu naknade troškova izborne promidžbe parlamentarnim strankama, te ostalim političkim strankama i kandidatima neovisne liste, koju visinu utvrđuje Vlada Republike Hrvatske svojom Odlukom.

IV. PRIJEDLOG DA SE ZAKON DONESE PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 161. stavku 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, broj: 71/00., 129/00., 117/01., 6/02.-pročišćeni tekst, 41/02., 91/03. i 58/04.) predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku, budući da se predloženim Zakonom hrvatsko zakonodavstvo usklađuje s propisima Europske unije.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA, S OBRAZLOŽENJEM

Uz prijedlog za donošenje ovog Zakona dostavlja se Konačni prijedlog Zakona o izborima članova u Europski parlament.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA

O IZBORIMA ČLANOVA U EUROPSKI PARLAMENT

OPĆE I TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje izbor članova u Europski parlament (u daljnjem tekstu: izbori).

Članak 2.

Članovi u Europski parlament biraju se na neposrednim izborima, na temelju općeg, slobodnog i jednakoga biračkog prava s tajnim glasovanjem na vrijeme od pet godina.

Članovi Europskog parlamenta biraju se na petogodišnji mandat koji počinje otvaranjem prvog zasjedanja Europskog parlamenta nakon provedenih izbora, a može se produljiti ili skratiti sukladno odluci Vijeća Europske unije o određivanju novog izbornog razdoblja.

Izabrani članovi Europskog parlamenta nemaju obvezujući mandat. U Europskom parlamentu glasuju pojedinačno i osobno te nisu vezani nikakvim uputama.

Članak 3.

Jamči se sloboda opredjeljenja birača i tajnost njihova glasovanja.

Pravo je i dužnost birača da glasuju samo jedanput.

Nitko ne može tražiti od birača objavu glasačkog opredjeljenja.

Nitko ne može biti pozvan na odgovornost zbog glasovanja ili zbog toga što nije glasovao.

Članak 4.

Članove u Europski parlament biraju, na temelju općeg i jednakoga biračkog prava, svi hrvatski državljani koji imaju biračko pravo.

Pod jednakim uvjetima koji vrijede za državljane Republike Hrvatske, članove u Europski parlament mogu birati državljani druge države članice Europske unije, kojima je odobren stalni boravak u Republici Hrvatskoj prema Zakonu o strancima, ako nadležnom tijelu koji vodi popis birača podnesu zahtjev za upis u popis birača, najkasnije 30 dana prije početka izbora. Uz zahtjev za upis u birački popis državljanin druge države članice Europske unije dužan je predočiti ovjerenu izjavu kod javnog bilježnika, u kojoj je navedeno njihovo državljanstvo, adresa njihova prebivališta u Republici Hrvatskoj, gdje je to primjenljivo mjesto ili izbornu jedinicu u matičnoj državi članici na kojem biračkom popisu je njegovo ime posljednje stavljeno, izjavu da će ostvariti pravo glasa samo u Republici Hrvatskoj i izjavu da nije lišen prava glasovanja u državi članici Europske unije čiji je državljanin.

Nadležno tijelo koji vodi popis birača dužno je podnositelja zahtjeva iz stavka 2. ovoga članka pismeno izvijestiti da li je upisan u popis birača, a ako mu je zahtjev za stavljanje na birački popis odbijen navesti i razloge odbijanja.

Nadležno tijelo koje vodi popis birača dužno je izvijestiti Državno izborno povjerenstvo o upisu u popis birača državljanina druge države članice Europske unije, koji ima prebivalište u Republici Hrvatskoj.

Ako nadležno tijelo koje vodi popis birača odbije zahtjev za upis u birački popis, podnositelj zahtjeva iz stavka 2. ovoga članka ima pravo prigovora Državnom izbornom povjerenstvu, odnosno u drugom stupnju pravo žalbe Ustavnom sudu Republike Hrvatske sukladno odredbama ovoga Zakona o zaštiti izbornog prava.

Članak 5.

Za člana u Europski parlament može biti biran hrvatski državljanin koji ima biračko pravo.

Za člana u Europski parlament može biti biran državljanin druge države članice Europske unije, kojemu je odobren stalni boravak u Republici Hrvatskoj ako zadovoljava uvjete za ostvarivanje prava kandidiranja propisane ovim Zakonom i pod uvjetom da mu u Republici Hrvatskoj i državi članici Europske unije čiji je državljanin, nije pravomoćnom sudskom odlukom oduzeta poslovna sposobnost, odnosno da pojedinačnom presudom u kaznenom postupku ili presudom u građanskom postupku nije lišen prava na kandidiranje.

Članak 6.

Ako je pravo glasovanja i kandidiranja državljanin druge države članice Europske unije ostvario u Republici Hrvatskoj, to pravo ne može ostvariti u matičnoj državi članici Europske unije odnosno niti u jednoj drugoj državi članici Europske unije na istim izborima.

Državljanin Republike Hrvatske koji ostvari pravo na kandidiranje i izbor za člana u Europski parlament u drugoj državi članici Europske unije, ne može ostvariti pravo na kandidiranje i biračko pravo na istim izborima za člana Europskog parlamenta u Republici Hrvatskoj.

Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske obavijestit će druge države članice Europske unije o tome koji su njihovi državljani upisani u birački popis Republike Hrvatske ili koji se kandidiraju.

O načinu ostvarivanja prava glasovanja i kandidiranja državljanina druge države članice Europske unije, koji ima prebivalište u Republici Hrvatskoj, za člana Europskog parlamenta, Državno izborno povjerenstvo dužno je izvijestiti javnost sredstvima javnog priopćavanja.

Članak 7.

Izbori će se održati tijekom posljednje godine petogodišnjeg mandata Europskog parlamenta u izbornom roku koji odredi Vijeće Europske unije.

Predsjednik Republike Hrvatske donosi Odluku o raspisivanju izbora za članove u Europski parlament.

Odlukom o raspisivanju izbora za članove u Europski parlament objavit će se broj članova koji se biraju, a koji broj će biti utvrđen Ugovorom o primanju Republike Hrvatske u Europsku uniju.

Dan provedbe izbora je nedjelja, iznimno za hrvatske državljane koji će glasovati u inozemstvu dan provedbe izbora može biti i subota.

Od dana raspisivanja, pa do dana izbora za članove u Europski parlament, mora proteći najmanje 60 dana.

Članak 8.

Izbori se provode na biračkim mjestima na području Republike Hrvatske i u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Republike Hrvatske.

Članak 9.

Birači koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj glasuju na biračkim mjestima na području Republike Hrvatske određenima prema njihovom prebivalištu.

Birači koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, a na dan održavanja izbora zateknu se na službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske, birači koji se na dan izbora nalaze u mirovnim misijama Ujedinjenih naroda, birači koji se kao članovi posade pomorskih i riječnih brodova pod hrvatskom zastavom zateknu izvan njezinih granica, te birači lišeni slobode, glasuju na posebnim biračkim mjestima određenima u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Birači koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, a na dan izbora zateknu se izvan

granica Republike Hrvatske glasuju u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Republike Hrvatske, uz prethodnu registraciju ili potvrdu radi glasovanja izvan mjesta prebivališta.

Članak 10.

Birači koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj imaju pravo biti birani za člana Europskog parlamenta i biraju članove Europskog parlamenta u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Republike Hrvatske.

NESPOJIVOST DUŽNOSTI I PRESTANAK MANDATA, TE ZAMJENJIVANJE ČLANA

Članak 11.

Dužnost člana Europskog parlamenta nespojiva je s dužnošću: člana Komisije europskih zajednica, suca, nezavisnog odvjetnika ili tajnika Suda Europskih Zajednica ili Prvostupanjskog suda, člana Odbora direktora Europske središnje banke, člana Revizorskog suda Europskih zajednica, pravobranitelja Europskih zajednica, člana Gospodarskog i socijalnog odbora Europske ekonomske zajednice i Europske zajednice za atomsku energiju, člana Odbora Regija, člana odbora i drugih tijela koja su osnovana temeljem Ugovora o osnivanju Europske ekonomske zajednice i Europske zajednice za atomsku energiju u svrhu upravljanja sredstvima Zajednica ili obavljanja trajnih neposrednih administrativnih zadaća, člana Odbora direktora ili Upravnog odbora ili osoblja u Europskoj investicijskoj banci, aktivnog dužnosnika ili službenika u institucijama Europskih zajednica, ostalih specijaliziranih tijela koja su s njima povezana ili Europske središnje banke.

Član u Europskom parlamentu istodobno s obnašanjem te dužnosti ne može biti: predsjednik Republike Hrvatske, predsjednik Hrvatskog sabora, predsjednik Vlade Republike Hrvatske, zastupnik u Hrvatskom saboru, član Vlade Republike Hrvatske, sudac Ustavnog suda Republike Hrvatske, sudac, državni odvjetnik, zamjenik državnog odvjetnika, pučki pravobranitelj, zamjenik pučkog pravobranitelja, ravnatelj državne upravne organizacije, tajnik Vlade Republike Hrvatske, predstojnik Ureda Predsjednika Republike, veleposlanik, generalni konzul, župan ili podžupan, gradonačelnik ili zamjenik gradonačelnika Grada Zagreba, djelatna vojna osoba, službenik i namještenik u Oružanim snagama, član uprave trgovačkog društva, ustanove i izvanproračunskog fonda u koji su od posebnoga državnog interesa, te čelnik pravne osobe koja je Saboru obvezna po zakonu podnositi izvješće.

Osobe iz stavka 2. ovoga članka mogu se kandidirati za člana Europskog parlamenta, a u slučaju da budu izabrani za člana u Europski parlament prestaje im funkcija koju obnašaju danom početka mandata u Europskom parlamentu.

Članak 12.

Članu Europskog parlamenta prestaje mandat prije isteka vremena na koje je izabran:

1. ukoliko podnese ostavku,

2. ukoliko za vrijeme trajanja mandata prihvati obnašanje dužnosti koja se prema odredbama ovoga Zakona smatra nespojivom.

3. ukoliko mu je pravomoćnom sudbenom odlukom oduzeta poslovna sposobnost,

4. ukoliko je pravomoćnom sudbenom presudom osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju duljem od 6 mjeseci,

5. smrću.

Članak 13.

Člana čiji je mandat prestao zamjenjuje zamjenik člana.

Predsjednik Hrvatskog sabora dužan je obavijestiti predsjednika Europskog parlamenta o prestanku mandata članu Europskog parlamenta, te je dužan dostaviti podatke o njegovom

zamjeniku.

Zamjenik člana počinje obnašati dužnost nakon što Hrvatski Sabor utvrdi nastup zakonskih pretpostavki za primjenu instituta zamjenjivanja.

Članak 14.

Člana izabranog na listi zamjenjuje neizabrani kandidat s iste liste s koje je izabran i član, a određuje ga politička stranka koja je listu predložila.

Člana izabranog na neovisnoj listi zamjenjuje prvi sljedeći neizabrani kandidat sa te liste.

Ako na listi više nema kandidata zastupničko mjesto ostaje nepopunjeno do kraja mandata Europskog parlamenta.

KANDIDIRANJE

Članak 15.

Pravo predlaganja stranačkih lista za izbor članova u Europski parlament imaju sve političke stranke registrirane u Republici Hrvatskoj na dan objave odluke o raspisivanju izbora u »Narodnim novinama«.

Listu za izbor članova u Europski parlament može samostalno predložiti jedna politička stranka, te dvije ili više političkih stranaka (koalicijska lista).

Političke stranke samostalno utvrđuju svoje stranačke liste i redoslijed na njima istaknutih kandidata, na način predviđen statutom političke stranke, odnosno u skladu s posebnim statutarnim odlukama.

Na listi kandidata može biti toliko kandidata koliko se članova bira u Europski parlament, koji broj se utvrđuje Ugovorom o primanju Republike Hrvatske u Europsku uniju.

Članak 16.

Birači predlažu kandidacijske liste na temelju pravovaljano prikupljenih potpisa.

Za pravovaljanost prijedloga liste za izbor članova u Europski parlament potrebno je prikupiti najmanje 3000 potpisa birača.

Članak 17.

Ako se na listi kandidata nalazi kandidat koji je državljanin druge države članice Europske unije, kojemu je odobren stalni boravak u Republici Hrvatskoj, uz listu kandidata mora biti priložena kod javnog bilježnika ovjerena izjava kandidata u kojoj je navedeno njegovo državljanstvo i adresa njegova prebivališta u Republici Hrvatskoj, gdje je to primjenljivo mjesto ili izborna jedinica u matičnoj državi članici na kojem biračkom popisu je njegovo ime posljednje stavljeno, izjava da se ne kandidira na izborima za Europski parlament niti u jednoj drugoj državi članici Europske unije i dokaz odnosno dokument nadležnih organa vlasti države čiji je državljanin kojim potvrđuje da nije lišen prava da se kandidira u toj državi ili dokument da takva diskvalifikacija u toj državi nije poznata.

U slučaju da kandidat iz stavka 1. ovoga članka ne dostavi Državnom izbornom povjerenstvu dokaz odnosno dokument nadležnih organa vlasti države čiji je državljanin kojim potvrđuje da nije lišen prava da se kandidira u toj državi ili dokument da takva diskvalifikacija u toj državi nije poznata, njegova kandidatura smatra se nepravovaljanom.

Državno izborno povjerenstvo utvrđuje pravovaljanost liste kandidata iz stavka 1. ovoga članka. O pravovaljanosti liste Državno izborno povjerenstvo dužno je pismeno izvijestiti kandidata koji je državljanin druge države članice Europske unije, a koji ima prebivalište u Republici Hrvatskoj.

U slučaju da Državno izborno povjerenstvo listu kandidata iz stavka 1. ovoga članka proglasi nepravovaljanom, kandidat koji je državljanin druge države članice Europske unije, a koji ima prebivalište u Republici Hrvatskoj ima pravo prigovora Državnom izbornom

povjerenstvu odnosno u drugom stupnju pravo žalbe Ustavnom sudu Republike Hrvatske sukladno odredbama ovoga Zakona o zaštiti izbornog prava.

Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske obavijestit će druge države članice Europske unije o tome koji se njihovi državljani kandidiraju na izborima za Europski parlament.

Članak 18.

Prijedlozi lista moraju prispjeti Državnom izbornom povjerenstvu Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Državno izborno povjerenstvo), najkasnije u roku od 14 dana od dana raspisivanja izbora.

U prijedlogu liste za izbor člana u Europski parlament obvezatno se navodi naziv liste, a kandidati moraju biti na listi poredani od rednog broja 1 do zaključno broja koliko se bira članova u Europski parlament.

Naziv liste jest puni naziv političke stranke, odnosno političkih stranaka ili stranačke koalicije, koja je, odnosno koje su listu predložile. Ako političke stranke koriste skraćeni naziv stranke, odnosno stranaka ili stranačke koalicije, u nazivu se mogu koristiti skraćenice.

Ukoliko je listu predložila skupina birača njezin naziv je »neovisna lista«.

Kandidatom se može biti samo na jednoj listi.

Članak 19.

Državno izborno povjerenstvo će u roku od 48 sati od predaje lista za izbor članova u Europski parlament, prihvatiti i u svim dnevnim novinama u Republici Hrvatskoj i na Hrvatskoj radioteleviziji objaviti zbirnu listu svih pravovaljano predloženih lista, te imena i prezimena kandidata.

Zbirna lista sadrži redni broj i naziv svake liste, te imena i prezimena kandidata na listi.

Na zbirnu listu stranačke, odnosno neovisne liste unose se prema abecednom redu punog naziva političke stranke, odnosno koalicije političkih stranaka koja je listu predložila. Ako je više političkih stranaka predložilo zajedničku listu, ona će se navesti na glasačkom listu prema nazivu prve po redu političke stranke u prijedlogu.

Državno izborno povjerenstvo će u roku od 48 sati dostaviti hrvatskim diplomatsko-konzularnim predstavništvima zbirnu listu radi njihove javne objave.

Članak 20.

Političke stranke koje su predložile prihvaćene liste kandidata za izbor članova u Europski parlament, mogu na način predviđen njihovim statutom ili posebnom odlukom donesenom na temelju statuta odustati od te liste najkasnije 48 sati nakon što je kao prihvaćena bila objavljena od strane Državnog izbornog povjerenstva. Za neovisnu listu odluku o odustajanju donosi nositelj liste.

Pisana obavijest o odustanku mora prispjeti Državnom izbornom povjerenstvu.

Odustanak jednog ili više kandidata s liste nije dopušten nakon prihvaćanja liste na kojoj su navedeni, te se odustanak nekog od kandidata neće uvažiti i takva će lista ostati pravovaljanom s imenima svih objavljenih kandidata.

Članak 21.

Ako neki od kandidata na listama za izbor članova u Europski parlament umre u vremenu od dana objave liste kandidata, političke stranke koje su kandidirale dotičnog člana mogu umjesto njega predložiti novog kandidata, odnosno zamjenika, bez posebnih uvjeta za valjanost kandidature propisanih ovim Zakonom, sve do 10 dana prije održavanja izbora.

Ako neki od kandidata na listama za izbor članova u Europski parlament, umre nakon roka iz stavka 1. ovoga članka, na odgovarajući način primijenit će se odredba članka 14. ovoga Zakona.

IZBORNA PROMIDŽBA

Članak 22.

Izborna promidžba počinje danom objave predloženih lista, a završava 24 sata prije dana održavanja izbora.

Na dan održavanja izbora do zatvaranja birališta, kao i 24 sata prije dana održavanja izbora zabranjuje se svaka izborna promidžba, objavljivanje procjena izbornih rezultata, kao i objavljivanje prethodnih, neslužbenih rezultata izbora, objavljivanje fotografija u sredstvima javnog priopćavanja, izjava i intervjua nositelja lista, odnosno kandidata, te navođenje njihovih izjava ili pisanih djela.

Članak 23.

U vrijeme izborne promidžbe sve političke stranke koje su predložile kandidatske liste i kandidati neovisne liste imaju pod jednakim uvjetima pravo na iznošenje stavova te izbornu promidžbu.

Sva sredstva javnog priopćavanja dužna su u svom djelovanju omogućiti ostvarivanje prava političkih stranaka kandidata neovisnih lista iz stavka 1. ovoga članka, sukladno Pravilima o postupanju elektronskih medija s nacionalnom koncesijom u Republici Hrvatskoj tijekom izborne promidžbe.

TROŠKOVI IZBORNE PROMIDŽBE I PRAVO NA NAKNADU

Članak 24.

Pravo na naknadu troškova izborne promidžbe iz državnog proračuna Republike Hrvatske ostvarit će sve političke stranke koje su istakle pravovaljane liste za izbor članova u Europski parlament.

Pravo na naknadu troškova izborne promidžbe iz državnog proračuna Republike Hrvatske ostvarit će i nositelji neovisnih lista.

Članak 25.

Parlamentarne političke stranke koje su imale zastupnike u Saboru na dan stupanja na snagu Odluke o proglašavanju izbora za članove u Europski parlament, koje sudjeluju na izborima, imaju pravo na naknadu troškova izborne promidžbe u jednogodišnjem iznosu određenom za godinu u kojoj se provode izbori prema Zakonu o financiranju političkih stranaka nezavisnih lista i kandidata.

Troškovi izborne promidžbe iz stavka 1. ovoga članka moraju biti isplaćeni političkim strankama najkasnije 48 sati nakon što su prihvaćene liste postale konačne.

Članak 26.

Svaka politička stranka koja je istakla liste za izbor članova u Europski parlament dužna je do početka izborne promidžbe objaviti okvirne podatke o visini i izvoru vlastitih sredstava koje namjerava utrošiti za izbornu promidžbu.

Podatke o visini i izvoru vlastitih sredstava koje namjeravaju utrošiti za izbornu promidžbu dužni su do početka izborne promidžbe objaviti i nositelji neovisnih lista.

Članak 27.

Političke stranke koje na dan stupanja na snagu Odluke o proglašavanju izbora za članove u Europski parlament, nisu bile zastupljene u Saboru kao i predlagatelji neovisnih lista, a koji sudjeluju na izborima imaju pravo na naknadu troškova izborne promidžbe ukoliko na izborima dobiju više od 5% važećih glasova birača.

Naknada se ima isplatiti u roku od 30 dana od dana objave službenih rezultata izbora.

Visinu naknade troškova izborne promidžbe odredit će Vlada Republike Hrvatske

posebnom odlukom. Odluka mora biti donijeta najkasnije 20 dana prije dana održavanja izbora.

Članak 28.

Političke stranke i neovisni kandidati izbornu promidžbu mogu financirati vlastitim novčanim sredstvima.

Članak 29.

Naknada troškova izborne promidžbe isplaćuje se izravno na središnje račune političkih stranaka u mjestu njihova sjedišta, odnosno izravno neovisnim kandidatima.

IZBOR ČLANOVA U EUROPSKI PARLAMENT

Članak 30.

Članovi u Europski parlament biraju se po proporcionalnoj zastupljenosti putem preferencijalnog glasovanja.

Glasuje se na glasačkom listiću na kojem su navedene liste kandidata.

Teritorij Republike Hrvatske, uključujući biračka mjesta izvan granica Republike Hrvatske, je jedna izborna jedinica.

Članak 31.

Birači mogu glasovati samo jedanput i samo za jednu listu kandidata. Birač na glasačkom listiću može označiti jednog kandidata koji ima prednost pred ostalim kandidatima na listi za koju je glasovao (preferirani glas).

Članak 32.

Pravo na sudjelovanje u diobi za člana Europskog parlamenta ostvaruju liste koje na izborima dobiju najmanje 5% važećih glasova birača.

Članak 33.

Podjela mjesta za članove u Europski parlament između lista kandidata obavlja se na državnoj razini.

Broj članova koji će biti izabran sa svake liste kandidata utvrđuje se na sljedeći način:

Ukupan broj važećih glasova koji je dobila svaka lista (biračka masa liste) dijeli se s brojevima od 1 do broja članova koji se biraju u Europski parlament, pri čemu se uvažavaju i decimalni ostaci. S liste kandidata bira se toliko kandidata koliko mandata je dobila ta lista.

Preferirani glasovi za pojedine kandidate se uvažavaju ako broj preferiranih glasova pojedinog kandidata iznosi najmanje 10% glasova koje je osvojila pojedina lista.

Izabrani su oni kandidati koji su dobili najveći broj preferiranih glasova. Kada dva ili više kandidata dobiju isti broj preferiranih glasova, odlučujući je poredak na listi kandidata.

Ako temeljem stavka 4. i 5. ovoga članka nije izabrano onoliko kandidata koliko mandata pripada pojedinoj listi, na preostala mjesta na toj listi određuju se kandidati po redoslijedu na listi.

Članak 34.

Zamjenici članova Europskog parlamenta sa svake liste kandidata su kandidati koji nisu izabrani.

TIJELA ZA PROVEDBU IZBORA

Članak 35.

Tijela za provedbu izbora članova u Europski parlament su:

Državno izborno povjerenstvo, županijska izborna povjerenstva i Izborno povjerenstvo Grada Zagreba, općinska i gradska izborna povjerenstva i birački odbori.

DRŽAVNO IZBORNO POVJERENSTVO

Članak 36.

Državno izborno povjerenstvo:

1. brine o zakonitoj pripremi i provedbi izbora za članove u Europski parlament,

2. imenuje članove županijskih izbornih povjerenstava i Izbornog povjerenstva Grada Zagreba,

3. utvrđuje obvezatne upute za rad izbornih povjerenstava i biračkih odbora,

4. određuje biračka mjesta i imenuje biračke odbore u hrvatskim diplomatsko-konzularnim predstavništvima Republike Hrvatske,

5. propisuje obrasce u postupku pripreme i provedbe izbora,

6. nadzire rad županijskih izbornih povjerenstava i Izbornog povjerenstva Grada Zagreba,

7. na temelju pravovaljanih prijedloga objavljuje liste kandidata,

8. nadzire pravilnost izborne promidžbe,

9. objavljuje rezultate izbora za članove u Europski parlament,

10. osigurava stalnu službu sa zadaćom mjerodavnog i stručnog informiranja birača i davanja odgovora vezanih uz provedbu glasovanja i izbora,

11. obavlja i druge poslove određene ovim Zakonom.

Članak 37.

Obvezatne upute za rad izbornih povjerenstava i biračkih odbora koje utvrdi Državno izborno povjerenstvo objavljuju se u »Narodnim novinama«, na Hrvatskoj radioteleviziji i u svim dnevnim novinama u Republici Hrvatskoj.

ŽUPANIJSKA IZBORNA POVJERENSTVA I
IZBORNO POVJERENSTVO GRADA ZAGREBA

Članak 38.

Županijsko izborno povjerenstvo i Izborno povjerenstvo Grada Zagreba čine predsjednik i dva člana, od kojih svaki ima zamjenika, koje imenuje Državno izborno povjerenstvo.

Predsjednika županijskog izbornog povjerenstva i Izbornog povjerenstva Grada Zagreba i njegove zamjenike, Državno izborno povjerenstvo imenuje iz redova sudaca.

Članak 39.

Županijsko izborno povjerenstvo:

- brine se za zakonitu provedbu izbora na biračkim mjestima na svom području,
- određuje biračka mjesta na prijedlog općinskih i gradskih izbornih povjerenstva,
- imenuje općinska i gradska izborna povjerenstva,
- imenuje i raspušta biračke odbore,
- prema obvezatnim uputama Državnog izbornog povjerenstva obavlja sve tehničke pripreme za obavljanje izbora na svom području,
- prikuplja i zbraja rezultate glasovanja na biračkim mjestima na svom području od općinskih i gradskih izbornih povjerenstava i dostavlja ih Državnom izbornom povjerenstvu,
- obavlja i druge poslove određene ovim Zakonom.

Članak 40.

Izborno povjerenstvo Grada Zagreba:

- brine se za zakonitu provedbu izbora na biračkim mjestima na svom području,
- određuje biračka mjesta u Gradu Zagrebu,
- imenuje članove biračkih odbora na svom području,

- imenuje i raspušta biračke odbore u Gradu Zagrebu,
- prema obvezatnim uputama Državnog izbornog povjerenstva obavlja sve tehničke pripreme za obavljanje izbora na svom području,
- prikuplja i zbraja rezultate glasovanja na biračkim mjestima na svom području od biračkih odbora i dostavlja ih Državnom izbornom povjerenstvu,
- obavlja i druge poslove određene ovim Zakonom.

OPĆINSKA I GRADSKA IZBORNA POVJERENSTVA

Članak 41.

Općinska i gradska izborna povjerenstva imenuje Županijsko izborno povjerenstvo.

Općinsko i gradsko izborno povjerenstvo čine predsjednik i dva člana, od kojih svaki ima zamjenika.

Predsjednika općinskog i gradskog izbornog povjerenstva i njegova zamjenika, Županijsko izborno povjerenstvo imenuje iz redova istaknutih pravnika.

Članak 42.

Općinska i gradska izborna povjerenstva:

– predlažu županijskom izbornom povjerenstvu utvrđivanje biračkih mjesta na području općine, odnosno grada,

– predlažu imenovanje biračkih odbora na području općine, odnosno grada,

– predlažu raspuštanje biračkih odbora u slučajevima predviđenima ovim Zakonom,

– prikupljaju podatke o izborima i prosljeđuju ih županijskom izbornom povjerenstvu,

– obavljaju i druge poslove koje na njih iz svoga djelokruga prenese Županijsko izborno povjerenstvo.

BIRAČKI ODBORI

Članak 43.

Birački odbori izravno provode glasovanje birača na biračkim mjestima, te osiguravaju pravilnost i tajnost glasovanja.

Birački odbor čine predsjednik i četiri člana, te zamjenici članova. Po dva člana i zamjenika određuje većinska politička stranka ili koalicija, a po dva člana i zamjenika oporbene političke stranke ili koalicije sukladno stranačkom sastavu Sabora.

Političke stranke dužne su odrediti članove pojedinih biračkih odbora i dostaviti njihova imena nadležnim općinskim i gradskim izbornim povjerenstvima, odnosno izbornom povjerenstvu Grada Zagreba najkasnije 12 dana prije dana na koji se održavaju izbori za članove u Europski parlament. Ne odrede li ih, odnosno ne dostave li njihova imena nadležnim općinskim i gradskim izbornim povjerenstvima, odnosno izbornom povjerenstvu Grada Zagreba ova izborna povjerenstva samostalno će odrediti članove biračkih odbora.

Predsjednik biračkog odbora i njegov zamjenik ne smiju biti članovi niti jedne političke stranke, a po mogućnosti trebaju biti pravne struke.

Biračke odbore za sva biračka mjesta, sukladno odredbama stavka 3. i 4. ovoga članka, imenuju Županijska izborna povjerenstva odnosno Izborno povjerenstvo Grada Zagreba nadležna prema odredbama ovoga Zakona, najkasnije pet dana prije dana održavanja izbora.

PROVEDBA IZBORA

Članak 44.

Najkasnije deset dana prije izbora, Državno izborno povjerenstvo za biračka mjesta u inozemstvu, a županijska izborna povjerenstva i Izborno povjerenstvo Grada Zagreba za svoje područje objavit će koja su biračka mjesta određena, s naznakom koji će birači glasovati na

pojedinom mjestu.

Članak 45.

Ministar obrane odredit će biračka mjesta za glasovanje birača na službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske.

Ministar mora, prometa i infrastrukture odredit će biračka mjesta za glasovanje birača koji se kao članovi posade pomorskih i riječkih brodova pod hrvatskom zastavom na dan izbora zateknu izvan granica Republike Hrvatske.

Ministar pravosuđa odredit će biračka mjesta za glasovanje birača lišenih slobode.

Ministar vanjskih poslova i europskih integracija odredit će biračka mjesta za glasovanje birača koji se na dan izbora nalaze u mirovnim misijama Ujedinjenih naroda.

Članak 46.

Pri određivanju biračkih mjesta mora se voditi računa o broju birača koji će na njima glasovati, te dostupnosti i prostornoj udaljenosti biračkog mjesta.

Broj birača koji će glasovati na jednom biračkom mjestu odredit će se na način da se glasovanje bez poteškoća može odvijati u vremenu određenom za glasovanje.

Za svako biračko mjesto određuje se posebna prostorija za glasovanje koja se mora opremiti i urediti na način koji će osigurati tajnost glasovanja.

Svako biračko mjesto ima redni broj.

GLASOVANJE I UTVRĐIVANJE REZULTATA GLASOVANJA

Članak 47.

Glasovanje se obavlja osobno, glasačkim listićima.

Nitko ne može glasovati u ime druge osobe.

Glasački se listić tiska u državnoj tiskari koju odredi i izravno nadzire Državno izborno povjerenstvo.

Svaki glasački listić mora imati otisnut serijski broj.

Članak 48.

Glasački listić na kojem se glasuje sadrži:

1. oznaku biračkog mjesta,

2. naputak o načinu glasovanja,

3. redne brojeve i nazive liste po redoslijedu iz zbirne liste kandidata, a na svakoj listi i redne brojeve i imena i prezimena kandidata,

4. serijski broj.

Članak 49.

Glasuje se samo za liste navedene na glasačkom listiću.

Birač glasuje tako da zaokruži redni broj ispred naziva liste. Ako pak želi pojedinom kandidatu dati preferirani glas zaokružuje redni broj ispred imena i prezimena kandidata kojemu daje preferirani glas.

Članak 50.

Važeći glasački listić jest onaj iz kojega se na siguran i nedvojben način može utvrditi volja birača i okolnost za koju je listu birač glasovao.

Članak 51.

Nevažeći glasački listić jest:

1. neispunjeni glasački listić,

2. glasački listić popunjen na način da se ne može sa sigurnošću utvrditi volja birača i okolnost za koju je listu glasovao,

3. glasački listić na kojem je birač glasovao za dvije ili više lista.

Članak 52.

Ukoliko birač samo zaokruži redni broj ispred naziva liste, a nije dao preferirani glas kandidatu, glasački listić je važeći.

Ukoliko birač zaokruži redni broj za jednu listu, a dao je preferirani glas kandidatu s druge liste, u odnosu na glas na listi glasački listić je važeći, dok se preferirani glas kandidata neće uvažiti.

Ukoliko je birač dao preferirani glas za dva ili više kandidata glasački listić je važeći u odnosu na glas na listi.

Članak 53.

Glasovanje traje neprekidno od sedam do devetnaest sati.

U diplomatsko-konzularnim predstavništvima glasovanje traje dva dana s time da završava na dan kada završava glasovanje u Republici Hrvatskoj.

Birališta se zatvaraju u devetnaest sati, ali će se biračima koji su se zatekli na biralištu omogućiti glasovanje.

Na biračkom mjestu moraju neprekidno biti nazočna najmanje tri člana biračkog odbora ili njihovi zamjenici.

Članak 54.

Predsjednik biračkog odbora dužan je i ovlašten osigurati red i mir na biračkom mjestu za vrijeme glasovanja, kao i nakon zatvaranja birališta.

Ako je to nužno radi očuvanja reda i mira, te radi nesmetanog odvijanja glasovanja, predsjednik biračkog odbora može zatražiti pomoć policije koja je na biračkom mjestu dužna postupati po njegovim uputama, a u okviru zakonskih ovlasti.

Nitko, osim pripadnika policije na poziv predsjednika biračkog odbora, ne smije doći na biralište naoružan.

Članak 55.

Predsjednik biračkog odbora ili od njega ovlašteni član dužan je za svakog birača koji pristupi glasovanju provjeriti da li je upisan u popis birača.

Ako birač nije upisan u popis birača predsjednik biračkog odbora mu neće dozvoliti glasovanje, osim ako birač svoje biračko pravo na tom biračkom mjestu ne dokaže potvrdom nadležnog državnog tijela.

Članak 56.

Birač koji zbog kakve tjelesne mane ili zbog toga što je nepismen ne bi mogao samostalno glasovati, može doći na biračko mjesto s drugom osobom koja je pismena i koja će po njegovoj ovlasti i uputi zaokružiti redni broj ispred naziva liste, odnosno ispred imena kandidata za koje birač glasuje.

Birač koji nije u mogućnosti pristupiti na biračko mjesto obavijestit će o tome birački odbor. Predsjednik biračkog odbora određuje najmanje dva člana biračkog odbora ili zamjenika koji će birača posjetiti u mjestu gdje se nalazi i omogućiti mu glasovanje, vodeći pri tome računa o tajnosti glasovanja.

Predsjednik biračkog odbora dužan je glasovanje birača s tjelesnom manom, nepismenih birača, kao i glasovanje izvan biračkog mjesta po prethodnoj obavijesti birača, poimenično navesti u zapisniku o radu biračkog odbora.

Članak 57.

Po završenom glasovanju birački će odbor najprije prebrojati neupotrijebljene glasačke listiće i staviti ih u poseban omot koji će zapečatiti.

Potom birački odbor na temelju zapisnika utvrđuje ukupan broj birača koji su glasovali, prema popisu birača, odnosno prema izvatku iz popisa birača.

Nakon što broj birača koji su glasovali bude utvrđen, odbor pristupa otvaranju glasačke kutije i prebrojavanju glasova.

Članak 58.

Ako se prilikom prebrojavanja glasova na biračkom mjestu utvrdi da je broj glasova prema popisu birača veći od broja glasova po biračkim listićima, vrijedi rezultat glasovanja po glasačkim listićima.

Ako se prilikom prebrojavanja glasova na biračkom mjestu utvrdi da je glasovao manji broj birača od broja glasova u glasačkoj kutiji, birački odbor će odmah prekinuti rad i uz izvješće dostaviti materijale općinskom, odnosno gradskom izbornom povjerenstvu.

Općinsko ili gradsko izborno povjerenstvo odmah će o tome izvijestiti županijsko izborno povjerenstvo koje će poništiti glasovanje na tom biračkom mjestu, raspustiti birački odbor, te imenovati novi i odrediti ponavljanje glasovanja na tom biračkom mjestu u roku od 14 dana.

Ako se u Gradu Zagrebu prilikom prebrojavanja glasova na biračkom mjestu utvrdi da je glasovao manji broj birača od broja glasova u glasačkoj kutiji, birački odbor će odmah prekinuti rad i uz izvješće dostaviti materijale Izbornom povjerenstvu Grada Zagreba, koje će, raspustiti birački odbor, te imenovati novi i odrediti ponavljanje glasovanja na tom biračkom mjestu u roku od 14 dana.

Članak 59.

Kad birački odbor utvrdi rezultate glasovanja na biračkom mjestu, u zapisnik o svom radu zabilježit će:

– broj birača prema izvatku iz popisa birača,

– koliko je birača glasovalo po izvatku iz popisa birača, a koliko na temelju potvrde nadležnog državnog tijela i koliko ukupno,

– koliko je glasova dobila svaka lista, te imena i prezimena kandidata sa te liste s brojem preferiranih glasova,

– koliko je glasačkih listića proglašeno nevažećim.

U zapisnik o radu biračkog odbora unose se i sve druge činjenice koje su važne za postupak glasovanja.

Pisane primjedbe na zapisnik ovlašten je dati svaki član biračkog odbora.

Zapisnik potpisuju svi članovi biračkog odbora i njihovi zamjenici.

Svaki član biračkog odbora i svaki zamjenik ima pravo na preslik ili prijepis zapisnika o radu biračkog odbora, kojeg svojim potpisima ovjerovljuju svi članovi biračkog odbora.

Članak 60.

Birački odbor dostavlja zapisnik o svom radu s ostalim izbornim materijalom općinskom ili gradskom izbornom povjerenstvu, odnosno Izbornom povjerenstvu Grada Zagreba najkasnije u roku od 12 sati od zatvaranja birališta.

Birački odbor u hrvatskom diplomatsko-konzularnom predstavništvu dostavlja zapisnik o svom radu s ostalim izbornim materijalom izravno Državnom izbornom povjerenstvu u roku od 48 sati od zatvaranja birališta.

Članak 61.

O svom radu općinsko, odnosno gradsko izborno povjerenstvo vodi zapisnik u koji će ubilježiti:

1. broj birača upisanih u izvadak iz popisa birača na svom području,

2. broj birača koji su glasovali i broj glasačkih listića koji su proglašeni nevažećim,

3. broj glasova koje je dobila svaka lista, te imena i prezimena kandidata sa te liste s brojem preferiranih glasova.

Općinsko, odnosno gradsko izborno povjerenstvo dostavlja zapisnik o svom radu s ostalim izbornim materijalom županijskom izbornom povjerenstvu, najkasnije u roku od 18 sati od zatvaranja birališta.

Članak 62.

O svom radu županijsko izborno povjerenstvo odnosno Izborno povjerenstvo Grada Zagreba vodi zapisnik u koji će ubilježiti:

1. broj birača upisanih u izvadak iz popisa birača na svom području,

2. broj birača koji su glasovali i broj glasačkih listića koji su proglašeni nevažećim,

3. broj glasova koje je dobila svaka lista, te imena i prezimena kandidata sa te liste s brojem preferiranih glasova.

Svaki član izbornog povjerenstva može staviti pisane primjedbe na zapisnik. Zapisnik potpisuju svi članovi izbornog povjerenstva.

Izborno povjerenstvo zbrojit će rezultate glasovanja na biračkim mjestima na svom području najkasnije u roku od 24 sata od sata zatvaranja birališta.

Županijsko zborno povjerenstvo odnosno izborno povjerenstvo Grada Zagreba dostavit će izborne rezultate na svom području Državnom izbornom povjerenstvu zajedno sa zapisnikom o svom radu na način i u roku koji im ono odredi.

Članak 63.

Rezultate izbora za članove u Europski parlament utvrđuje Državno izborno povjerenstvo.

Članak 64.

Kad Državno izborno povjerenstvo utvrdi rezultate glasovanja za članove u Europski parlament bez odlaganja će objaviti:

1. broj birača upisanih u popise birača, broj birača koji su glasovali, koliko glasova je dobila pojedina lista, imena i prezimena kandidata sa te liste s brojem preferiranih glasova i koliko je bilo nevažećih glasačkih listića,

2. broj mandata koje je dobila svaka lista, te imena i prezimena kandidata koji su izabrani za članove u Europski parlament.

Članak 65.

Tijekom trajanja glasovanja Državno izborno povjerenstvo može objavljivati privremene podatke o broju birača izašlih na izbore.

Članak 66.

Državno izborno povjerenstvo nakon zatvaranja birališta može objavljivati privremene i neslužbene rezultate izbora prema svome nahođenju.

Službeni rezultati objaviti će se kada se zatvore birališta u državi članici Europske unije čiji birači posljednji glasuju i nakon što se iscrpe sva pravna sredstva u zaštiti biračkog prava ili proteknu rokovi za njihovo podnošenje.

Predsjednik Hrvatskog sabora obavijestiti će predsjednika Europskog parlamenta o rezultatima izbora za članove u Europski parlament.

TROŠKOVI ZA PROVEDBU IZBORA

Članak 67.

Sredstva za pokriće troškova izbora osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske, a njima raspolaže Državno izborno povjerenstvo.

Državno izborno povjerenstvo određuje način korištenja sredstava, provodi nadzor nad njihovim utroškom, te dodjeljuje odgovarajuća sredstva izbornim povjerenstvima.

Državno izborno povjerenstvo objavit će u sredstvima javnog priopćavanja cjelovito izvješće o visini troškova izbora i načinu njihova korištenja u roku od 30 dana od dana objave službenih rezultata izbora.

ZAŠTITA IZBORNOG PRAVA

Članak 68.

Ustavnost i zakonitost izbora nadzire Ustavni sud Republike Hrvatske.

Članak 69.

Prigovor zbog nepravilnosti u postupku kandidiranja ili u postupku izbora može podnijeti politička stranka koja je podnijela listu, nositelji neovisne liste, kandidati za članove u Europski parlament.

Članak 70.

Prigovor zbog nepravilnosti u postupku kandidiranja i u postupku izbora za članove u Europski parlament podnosi se Državnom izbornom povjerenstvu u roku od 48 sati računajući od isteka dana kad je izvršena radnja na koju je stavljen prigovor.

Državno izborno povjerenstvo dužno je donijeti rješenje o prigovoru u roku od 48 sati od dana kada je dostavljen prigovor, odnosno od dana kada su dostavljeni izborni materijali na koje se prigovor odnosi.

Članak 71.

Ako Državno izborno povjerenstvo, rješavajući o prigovoru utvrdi da je bilo nepravilnosti koje su bitno utjecale ili su mogle utjecati na rezultate izbora, poništit će radnje i odrediti da se u određenom roku, koji mora omogućiti da se izbori održe na dan kada su raspisani, te radnje ponove.

Ako ne postoji mogućnost ponavljanja poništenih radnji ili ako se nepravilnosti odnose na postupak glasovanja, a bitno su utjecale, odnosno mogle utjecati na rezultat izbora, Državno izborno povjerenstvo poništit će izbor i odrediti rok u kojem će se izbor ponoviti.

Članak 72.

Protiv rješenja Državnoga izbornog povjerenstva podnositelj prigovora ima pravo podnijeti žalbu Ustavnom sudu Republike Hrvatske.

Žalba se podnosi Ustavnom sudu Republike Hrvatske putem Državnoga izbornog povjerenstva, u roku od 48 sati računajući od isteka dana kada je primljeno pobijano rješenje.

Ustavni sud Republike Hrvatske dužan je donijeti odluku o žalbi u roku od 48 sati od dana njezina primitka.

Članak 73.

Podnijeti prigovor, odnosno žalba u postupku zaštite izbornog prava ne odgađaju obavljanje izbornih radnji koje su propisane ovim Zakonom.

Članak 74.

Na podneske i rješenja u postupku po odredbama ovoga Zakona ne plaćaju se upravne pristojbe.

ETIČKO POVJERENSTVO

Članak 75.

Etičko je povjerenstvo nadstranačko tijelo općepriznatoga javnog ugleda koje priopćenjima i upozorenjima djeluje na promicanje i ostvarivanje etičkih i demokratskih načela u izborima.

Etičko povjerenstvo ocjenjuje ponašanje sudionika izbora tijekom izborne promidžbe i samog postupka izbora i provodi izvanupravni nadzor izborne promidžbe.

Članak 76.

Etičko povjerenstvo ima predsjednika i šest članova od kojih po tri člana predlažu većinska i oporbene političke stranke, sukladno stranačkom sastavu Sabora.

Članove Povjerenstva, na temelju prijedloga parlamentarnih političkih stranaka, imenuje Ustavni sud Republike Hrvatske iz reda istaknutih javnih osoba koje nisu kandidati na izborima i nisu članovi niti jedne političke stranke.

Članak 77.

Predsjednik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti po položaju je predsjednik Etičkog povjerenstva.

Članak 78.

Nakon objave odluke o raspisivanju izbora, a prije početka izborne promidžbe, Etičko povjerenstvo donijet će i objaviti Izborni etički kodeks koji čine sustav pravila o ponašanju pojedinaca i političkih stranaka u izbornoj promidžbi i izbornom postupku. Prije donošenja Izbornoga etičkog kodeksa Etičko povjerenstvo zatražit će mišljenje parlamentarnih političkih stranaka.

PROMATRANJE IZBORA OD NEVLADINIH UDRUGA

Članak 79.

Nevladine udruge imaju pravo pratiti izborni postupak, a napose promatrati provedbu izbora te rad izbornih povjerenstava i biračkih odbora na svim razinama.

Zainteresirane udruge iz stavka 1. ovoga članka dužne su u roku od osam dana, od dana raspisivanja izbora, zatražiti od Državnoga izbornog povjerenstva dozvolu za promatranje rada izbornih povjerenstava i biračkih odbora.

Državno izborno povjerenstvo dozvolit će promatranje izbornog postupka svim udrugama koje su registrirane kao udruge koje djeluju na području nezavisnog promatranja izbornih postupaka i /ili promicanja ljudskih i građanskih prava.

Na temelju dostavljenog rješenja iz stavka 3. ovoga članka ovlaštene nevladine udruge dužne su najkasnije osam dana prije održavanja izbora Državnom izbornom povjerenstvu dostaviti popis imena svojih ovlaštenih promatrača. Državno izborno povjerenstvo pripremit će službene iskaznice za svakoga ovlaštenog promatrača i dostaviti ih u sjedište nevladinih udruga najkasnije tri dana prije održavanja izbora.

Predočenjem rješenja Državnog izbornog povjerenstva i odluke ovlaštene nevladine udruge o imenovanju promatrača iz stavka 4. ovoga članka, ovlašteni promatrač dobiva zapisnik o radu biračkog odbora te pravo uvida u cjelokupni izborni materijal i promatranja cjelokupnoga izbornog postupka.

Državno izborno povjerenstvo donijet će, sukladno odredbi stavka 1. ovog članka, u roku od osam dana od dana raspisivanja izbora, pravila u kojima će pobliže urediti prava i dužnosti promatrača nevladinih udruga u promatranju izbornog postupka.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 80.

Prvi izbori za članove u Europski parlament raspisati će se nakon što sve države članice Europske unije ratificiraju Ugovor o prijmu Republike Hrvatske u Europsku uniju.

Nakon potpisivanja Ugovora o prijmu Republike Hrvatske u Europsku uniju, Hrvatski sabor će iz redova zastupnika Hrvatskog sabora imenovati promatrače u Europski parlament, razmjerno udjelu u sastavu Hrvatskog sabora.

Broj promatrača iz stavka 2. ovoga članka utvrđuje se Ugovorom o prijmu Republike Hrvatske u Europsku uniju.

Članak 81.

Na promatrače koje imenuje Hrvatski sabor ne primjenjuju se odredbe ovoga Zakona o nespojivosti funkcije zastupnika u Hrvatskom saboru s funkcijom člana Europskog parlamenta.

Članak 82.

Status promatrača iz članka 80. stavka 2. ovoga Zakona prestaje danom prijma Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije, kada privremeno postaju punopravni članovi u Europskom parlamentu do raspisivanja prvih izbora za članove u Europski parlament u Republici Hrvatskoj.

Za vrijeme obnašanja privremenog člana Europskog parlamenta mandat zastupnika u Hrvatskom saboru bit će u mirovanju, a zamjenjivat će ga zamjenik u skladu s odredbama Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor.

Članak 83.

Status promatrača odnosno privremenog člana Europskog parlamenta može prestati i prije raspisivanja prvih izbora za Europski parlament u slučajevima propisanim člankom 12. ovoga Zakona, a na institut njihovog zamjenjivanja primijenit će se odredbe članka 13. ovoga Zakona.

Nakon isteka mandata Hrvatskog sabora koje je imenovalo promatrače u Europskom parlamentu, zastupnici mogu obnašati dužnost promatrača odnosno privremenog člana Europskog parlamenta sve do imenovanja novih zastupnika za obavljanje te dužnosti iz redova novog Hrvatskog sabora, kada im prestaje mandat.

Članak 84.

Odredbe članka 2. stavka 1. i 2. ovoga Zakona u pogledu trajanja mandata člana u Europskom parlamentu ne primjenjuje se na članove Europskog parlamenta izabrane na prvim izborima u Republici Hrvatskoj.

Mandat izabranih članova u Europski parlament počinje teći od početka prvog zasjedanja Europskog parlamenta nakon prvih izbora u Republici Hrvatskoj, a prestaje završetkom mandata Europskog parlamenta.

Članak 85.

Odredbe članka 7. stavka 1. i članka 66. stavka 2. ovoga Zakona ne odnose se na provedbu prvih izbora za članove u Europski parlament iz Republike Hrvatske.

Članak 86.

Na pitanja koja se odnose na vođenje popisa birača i izbornih radnji, koja nisu uređena ovim Zakonom, primjenjuju se odredbe Zakona o popisima birača.

Članak 87.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama.

O b r a z l o ž e n j e

Uz članak 1.

Ovom odredbom utvrđuje se sadržaj Zakona.

Uz članak 2.

Ovom odredbom utvrđuje se način izbora, te je predloženo da se članovi u Europski parlament biraju na neposrednim izborima, na temelju općeg, slobodnog i jednakoga biračkog prava s tajnim glasovanjem na vrijeme od pet godina, sukladno Čl. 1. toč. 3., čl. 5. i čl. 6. st. 1. Akta o izboru predstavnika Europskog parlamenta neposrednim odlučivanjem na temelju općeg biračkog prava (18. studenog 1999., verzija od 11. veljače 2004.), kojim je propisano da se bira neposrednim općim glasovanjem, slobodno i tajno, da mandat traje pet godina, da nije obvezujući i da izabrani članovi u Europskom parlamentu glasuju pojedinačno i osobno te nisu vezani nikakvim uputama.

Uz članak 3.

Ovom odredbom uređuju se temeljna prava i obveze birača.

Uz članak 4., 5. i 6.

Ovim odredbama utvrđuju se osobe i uvjeti za ostvarenje prava na glasovanje i kandidiranja za člana u Europski parlament. Također je u ovim odredbama ugrađen članak 6., 9., 11., 12. i 13. Direktive Vijeća 93/109/EZ od 6. prosinca 1993. kojom se detaljno utvrđuje postupak ostvarivanja prava glasa i kandidiranja na izborima za Europski parlament za građane Unije koji borave u državi članici koje nisu državljani.

Uz članak 7.

Ovom odredbom propisuje se tko raspisuje izbore za članove u Europski parlament, broj članova koji se biraju te dan provedbe izbora. Članak 10. stavak 1. Akta o izboru predstavnika Europskog parlamenta neposrednim odlučivanjem na temelju općeg biračkog prava (18. studenog 1999., verzija od 11. veljače 2004.) utvrđuje da se izbori održavaju na datum i vrijeme koje odredi svaka pojedina država članica i da za sve države članice taj datum počinje teći u istom razdoblju od četvrtka ujutro, a završava sljedeće nedjelje.

Uz članak 8. i 9.

Ovim odredbama propisuju se mjesta na kojima se održavaju izbori, obzirom na birače koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, birače koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, a na dan održavanja izbora zateknu se na službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske, birače koji se kao članovi posade pomorskih i riječnih brodova pod hrvatskom zastavom zateknu izvan njezinih granica, birače koji su lišeni slobode, te birače koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, a na dan izbora zateknu se izvan granica Republike Hrvatske.

Uz članak 10.

Ovom odredbom utvrđuje se da birači koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj imaju pravo biti birani za člana Europskog parlamenta i da mogu birati članove Europskog parlamenta.

Uz članak 11.

Ovom odredbom propisuje se nespojivost dužnosti člana u Europskom parlamentu utvrđene čl. 7. stavkom 1. i 2. Akta o izboru predstavnika Europskog parlamenta neposrednim odlučivanjem na temelju općeg biračkog prava (18. studenog 1999., verzija od 11. veljače 2004.). Također se temeljem čl. 7. st. 3. istog Akta proširuju pravila koja se odnose na nespojivost dužnosti člana u Europskom parlamentu na nacionalnoj razini.

Uz članak 12.

Ovom odredbom propisuje se kada članu Europskog parlamenta prestaje mandat prije isteka vremena na koje je izabran.

Uz članak 13.

Ovom odredbom uređuje se pitanje zamjene člana čiji je mandat prestao. Također se temeljem čl. 13. Akta o izboru predstavnika Europskog parlamenta neposrednim odlučivanjem na temelju općeg biračkog prava (18. studenog 1999., verzija od 11. veljače 2004.) propisuje da je predsjednik Hrvatskog sabora dužan obavijestiti predsjednika Europskog parlamenta o prestanku mandata članu Europskog parlamenta, te je dužan dostaviti podatke o njegovom zamjeniku.

Uz članak14.

Ovom odredbom uređuje se način određivanja zamjenika člana izabranog na listi, te se predlaže da ga zamjenjuje neizabrani kandidat s iste liste s koje je izabran i član, a određuje ga politička stranka koja je listu predložila, dok člana izabranog na neovisnoj listi zamjenjuje prvi sljedeći neizabrani kandidat sa te liste.

Uz članak 15.

Ovom odredbom uređuje se pravo predlaganja stranačkih lista za izbor članova u Europski parlament i način utvrđivanja stranačkih lista.

Uz članak 16.

Ovom odredbom uređuje se pravo predlaganja neovisnih lista od strane birača.

Uz članak 17.

Ovom odredbom utvrđuje se pravo kandidiranja za člana Europskog parlamenta osobe koja je državljanin druge države članice Europske unije, a koja ima prebivalište u Republici Hrvatskoj, te uvjeti pod kojima se može kandidirati, sukladno čl. 10. Direktive Vijeća 93/109/EZ od 6. prosinca 1993. kojom se detaljno utvrđuje postupak ostvarivanja prava glasa

i kandidiranja na izborima za Europski parlament za građane Unije koji borave u državi članici koje nisu državljani. Sukladno čl. 6. Direktive predlaže se da se u slučaju da državljanin druge države članice Europske unije, a koji ima prebivalište u Republici Hrvatskoj ne dostavi Državnom izbornom povjerenstvu dokaz odnosno dokument nadležnih organa vlasti države čiji je državljanin kojim potvrđuje da nije lišen prava da se kandidira u toj državi ili dokument da takva diskvalifikacija u toj državi nije poznata, njegova kandidatura smatra se nepravovaljanom. Također se predlaže da Državno izborno povjerenstvo utvrđuje pravovaljanost liste kandidata koji je državljanin druge države članice Europske unije, a koji ima prebivalište u Republici Hrvatskoj i da je o pravovaljanosti liste dužan istog pismeno obavijestiti (čl. 11. st. 1. Direktive), te da u slučaju da Državno izborno povjerenstvo navedenu listu proglasi nepravovaljanom, kandidat koji je državljanin druge države članice Europske unije, a koji ima prebivalište u Republici Hrvatskoj ima pravo prigovora Državnom izbornom povjerenstvu sukladno odredbama zaštite izbornog prava ovoga Zakona, obzirom da je čl. 11. st.2. Direktive propisano da u slučaju odbijanja kandidiranja, navedeni državljanin druge države članice Europske unije ima pravo na uporabu pravnog lijeka pod istim uvjetima kako to država članica prebivališta propisuje za osobe koje imaju pravo kandidature a koje su njezini državljani. Temeljem odredbe čl. 13. Direktive predlaže se da će Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske obavijestiti druge države članice Europske unije o tome koji se njihovi državljani kandidiraju na izborima za Europski parlament.

Uz članak 18.

Ovom odredbom propisuje se kada prijedlozi lista moraju prispjeti Državnom izbornom povjerenstvu Republike Hrvatske, potreban sadržaj liste i poredak kandidata na listi.

Uz članak 19.

Ovom odredbom propisuje se rok u kojem će Državno izborno povjerenstvo prihvatiti liste i pravovaljano prihvaćene liste objaviti u dnevnim novinama u Republici Hrvatskoj i na Hrvatskoj radioteleviziji, te rok za dostavu prihvaćenih lista hrvatskim diplomatsko-konzularnim predstavništvima radi njihove javne objave.

Uz članak 20.

Ovom odredbom propisuje se rok i način odustajanja političkih stranaka i nositelja neovisnih lista od predložene liste.

Uz članak 21.

Ovom odredbom propisuje se postupak kandidiranja drugog kandidata u slučaju ako neki od kandidata na listama za izbor članova u Europski parlament umre u vremenu od dana objave liste kandidata.

Uz članke 22. i 23.

Ovim odredbama propisuje se početak i završetak izborne promidžbe, te zabrana izborne promidžbe na dan održavanja izbora do zatvaranja birališta, kao i 24 sata prije dana održavanja izbora. Također se predlažu jednaki uvjeti za iznošenje stavova i izbornu promidžbu.

Uz članak 24.

Ovom odredbom utvrđuje se da pravo na naknadu troškova izborne promidžbe iz državnog proračuna Republike Hrvatske ostvaruju sve političke stranke koje su istakle pravovaljane liste za izbor članova u Europski parlament.

Uz članak 25.

Ovom odredbom utvrđuje se da parlamentarne političke stranke koje su imale zastupnike u Saboru na dan stupanja na snagu Odluke o proglašavanju izbora za članove u Europski parlament, koje sudjeluju na izborima, imaju pravo na naknadu troškova izborne promidžbe u jednogodišnjem iznosu određenom za godinu u kojoj se provode izbori prema Zakonu o financiranju političkih stranaka nezavisnih lista i kandidata.

Uz članak 26.

Ovom odredbom određuje se obveza političkim strankama i nositeljima neovisne liste koji su istakli liste za izbor članova u Europski parlament da do početka izborne promidžbe objave okvirne podatke o visini i izvoru vlastitih sredstava koje namjerava utrošiti za izbornu promidžbu.

Uz članak 27.

Ovom odredbom utvrđuje se da političke stranke koje na dan stupanja na snagu Odluke o proglašavanju izbora za članove u Europski parlament, nisu bile zastupljene u Saboru kao i predlagatelji neovisnih lista, a koji sudjeluju na izborima imaju pravo na naknadu troškova izborne promidžbe ukoliko na izborima dobiju više od 5% važećih glasova birača, te da će visinu naknade troškova izborne promidžbe odrediti Vlada Republike Hrvatske posebnom odlukom.

Uz članak 28.

Ovom odredbom propisuje se da političke stranke i neovisni kandidati izbornu promidžbu mogu financirati vlastitim novčanim sredstvima.

Uz članak 29.

Ovom odredbom propisuje se način isplate naknade troškova izborne promidžbe.

Uz članak 30.

Ovom odredbom uređuje se način biranja članova u Europski parlament. Čl. 1. toč. 1. Akta o izboru predstavnika Europskog parlamenta neposrednim odlučivanjem na temelju općeg biračkog prava (18. studenog 1999., verzija od 11. veljače 2004.) propisano je da se u svakoj državi članici članovi Europskog parlamenta biraju sustavom listi ili jednog prenosivog glasa, na temelju proporcionalne zastupljenosti.

Uz članak 31.

Ovom odredbom propisuje se da birači mogu glasovati samo jedanput i samo za jednu listu kandidata.

Uz članak 32.

Ovom odredbom uređuje se način utvrđivanja broja članova koji će biti izabrani sa svake liste kandidata.

Uz članak 33.

Ovom odredbom utvrđuje se najniži prag za sudjelovanje u diobi za člana Europskog parlamenta. Čl. 3. Akta o izboru predstavnika Europskog parlamenta neposrednim odlučivanjem na temelju općeg biračkog prava (18. studenog 1999., verzija od 11. veljače 2004.) propisano je da države članice mogu odlučiti o najnižem pragu za dodjelu zastupničkog mjesta s tim da na nacionalnoj razini, ovaj prag ne može biti viši od 5% posto dobivenih glasova.

Uz članak 34.

Ovom odredbom utvrđuje se tko su izabrani kandidati na listi a tko njihovi zamjenici.

Uz članak 35.

Ovom odredbom propisuju se tijela za provedbu izbora.

Uz članak 36.

Ovom odredbom propisuje se nadležnost Državnog izbornog povjerenstva.

Uz članak 37.

Ovom odredbom utvrđuje se da se obvezatne upute za rad izbornih povjerenstava i biračkih odbora koje utvrdi Državno izborno povjerenstvo objavljuju u »Narodnim novinama«, na Hrvatskoj radioteleviziji i u svim dnevnim novinama u Republici Hrvatskoj.

Uz članak 38., 39. i 40.

Ovim odredbama utvrđuje se sastav i nadležnost županijskih izbornih povjerenstava i izbornog povjerenstva Grada Zagreba.

Uz članak 41. i 42..

Ovom odredbama propisuje se sastav i imenovanje članova gradskih i općinskih izbornih povjerenstava, te njihova nadležnost.

Uz članak 43.

Ovom odredbom utvrđuje se sastav i imenovanje članova biračkog odbora.

Uz članke 44., 45. i 46.

Ovim odredbama propisuje se način određivanja biračkih mjesta.

Uz članak 47.

Ovom odredbom propisuje se način glasovanja, odnosno da se glasuje putem glasačkih listića.

Uz članak 48.

Ovom odredbom propisuje se sadržaj glasačkog listića.

Uz članak 49.

Ovom odredbom propisuje se način glasovanja.

Uz članke 50., 51. i 52.

Ovim odredbama propisuje koji su glasački listići važeći odnosno nevažeći.

Uz članak 53.

Ovom odredbom propisuje se trajanje glasovanja i zatvaranje biračkih mjesta.

Uz članak 54. i 55.

Ovim odredbama su propisana prava i obveze predsjednika biračkog odbora u svrhu održavanja reda na izborima i zakonito provedenih izbora.

Uz članak 56.

Ovom odredbom propisuje se način glasovanja birača koji zbog kakve tjelesne mane ili zbog toga što je nepismen ne bi mogao samostalno glasovati.

Uz članke 57. i 58.

Ovim odredbama propisuje se postupak prebrojavanja glasova nakon zatvaranja biračkih mjesta od strane biračkih odbora.

Uz članke 59. i 60.

Ovim odredbama propisuje se da birački odbor nakon što utvrdi rezultate glasovanja na biračkom mjestu mora sastaviti u zapisnik o svom radu, te rok u kojem ga zajedno s ostalim izbornim materijalom mora dostaviti općinskom ili gradskom izbornom povjerenstvu. Također se propisuje rok u kojem birački odbor u hrvatskom diplomatsko-konzularnom predstavništvu dostavlja zapisnik o svom radu s ostalim izbornim materijalom Državnom izbornom povjerenstvu.

Uz članak 61.

Ovom odredbom propisuje se obveza sastavljanja zapisnika od strane općinskog, odnosno gradskog izborno povjerenstva, te obvezu dostavljanja istog Županijskom izbornom povjerenstvu.

Uz članak 62.

Ovom odredbom propisuje se obveza sastavljanja zapisnika od strane Županijskog izbornog povjerenstva, te obvezu dostavljanja istog Državnom izbornom povjerenstvu.

Uz članak 63.

Ovom odredbom propisuje se da **r**ezultate izbora za članove u Europski parlament utvrđuje Državno izborno povjerenstvo.

Uz članak 64.

Ovom odredbom propisuje se da će Državno izborno povjerenstvo kad utvrdi rezultate glasovanja bez odlaganja objaviti broj birača upisanih u popise birača, broj birača koji su glasovali, koliko glasova je dobila pojedina lista, i koliko je bilo nevažećih glasačkih listića i broj mandata koje je dobila svaka lista, te imena i prezimena kandidata koji su izabrani za članove.

Uz članak 65.

Ovom odredbom propisuje se da tijekom trajanja glasovanja Državno izborno povjerenstvo može objavljivati privremene podatke o broju birača izašlih na izbore.

Uz članak 66.

Ovom odredbom propisuje se da će Državno izborno povjerenstvo objaviti službene rezultate tek kada se zatvore birališta u državi članici Europske unije čiji birači posljednji glasuju i nakon što se iscrpe sva pravna sredstva u zaštiti biračkog prava ili proteknu rokovi za njihovo podnošenje. Člankom 10. toč. 2. Akta o izboru predstavnika Europskog parlamenta neposrednim odlučivanjem na temelju općeg biračkog prava (18. studenog 1999., verzija od 11. veljače 2004.) propisano je da države članice ne smiju objaviti službene rezultate prebrojavanja glasova sve dok se ne zatvore birališta u državi članici čiji birači posljednji glasuju. Također se propisuje da će predsjednik Hrvatskog sabora obavijestiti predsjednika Europskog parlamenta o rezultatima izbora za članove u Europski parlament.

Uz članak 67.

Ovom odredbom propisuje se da se sredstva za pokriće troškova izbora osiguravaju u državnom proračunu Republike Hrvatske i da njima raspolaže Državno izborno povjerenstvo, koje ujedno određuje način korištenja sredstava, provodi nadzor nad njihovim utroškom, te dodjeljuje odgovarajuća sredstva izbornim povjerenstvima.

Uz članak 68.

Ovom odredbom propisuje da ustavnost i zakonitost izbora nadzire Ustavni sud Republike Hrvatske.

Uz članke 69. i 70.

Ovim odredbama utvrđuje se pravo prigovora Državnom izbornom povjerenstvu zbog nepravilnosti u postupku kandidiranja ili u postupku izbora, te je propisano da prigovor može podnijeti svaka politička stranka, nositelji neovisne liste, kandidati za članove u Europski parlament i najmanje 100 birača.

Uz članak 71.

Ovom odredbom propisuje se da ako Državno izborno povjerenstvo, rješavajući o prigovoru utvrdi da je bilo nepravilnosti koje su bitno utjecale ili su mogle utjecati na rezultate izbora, poništit će radnje i odrediti da se u određenom roku, koji mora omogućiti da se izbori održe na dan kada su raspisani, te radnje ponove. Također je propisano da će ,ako ne postoji mogućnost ponavljanja poništenih radnji ili ako se nepravilnosti odnose na postupak glasovanja, a bitno su utjecale, odnosno mogle utjecati na rezultat izbora, Državno izborno povjerenstvo poništit izbor i odrediti rok u kojem će se izbor ponoviti.

Uz članak 72.

Ovom odredbom propisano je da protiv rješenja Državnoga izbornog povjerenstva podnositelj prigovora ima pravo podnijeti žalbu Ustavnom sudu Republike Hrvatske.

Uz članak 73.

Ovom odredbom propisano je da podnijeti prigovor, odnosno žalba u postupku zaštite izbornog prava ne odgađaju obavljanje izbornih radnji koje su propisane ovim Zakonom.

Uz članak 74.

Ovom odredbom propisuje se da se na podneske i rješenja u postupku po odredbama ovoga Zakona ne plaćaju upravne pristojbe.

Uz članak 75.

Ovom odredbom propisuje se da Etičko povjerenstvo ocjenjuje ponašanje sudionika izbora tijekom izborne promidžbe i samog postupka izbora i provodi izvanupravni nadzor izborne promidžbe.

Uz članak 76. i 77.

Ovim odredbama propisuje se sastav i imenovanje članova Etičkog povjerenstva.

Uz članak 78.

Ovom odredbom propisuje se da je Etičko povjerenstvo dužno donijeti i objaviti Izborni etički kodeks koji čine sustav pravila o ponašanju pojedinaca i političkih stranaka u izbornoj promidžbi i izbornom postupku.

Uz članak 79.

Ovom odredbom propisuje se da nevladine udruge imaju pravo pratiti izborni postupak, a napose promatrati provedbu izbora te rad izbornih povjerenstava i biračkih odbora na svim razinama.

Uz članak 80.

Ovom odredbom propisuje se da će se prvi izbori za članove u Europski parlament raspisati nakon što sve države članice Europske unije ratificiraju Ugovor o prijmu Republike Hrvatske u Europsku uniju i da će nakon potpisivanja Ugovora o prijmu Republike Hrvatske u Europsku uniju, Hrvatski sabor iz redova zastupnika Hrvatskog sabora imenovati promatrače u Europski parlament, razmjerno udjelu u sastavu Hrvatskog sabora.

Uz članak 81.

Ovom odredbom propisuje se da se odredbe Zakona u pogledu nespojivosti funkcije zastupnika u Hrvatskom saboru s funkcijom člana Europskog parlamenta, ne primjenjuju na promatrače koje imenuje Hrvatski sabor.

Uz članak 82.

Ovom odredbom propisuje se da status promatrača prestaje danom prijma Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije (kada sve države članice Europske unije ratificiraju Ugovor o prijmu Republike Hrvatske u Europsku uniju), kada privremeno postaju punopravni članovi u Europskom parlamentu sve do raspisivanja prvih izbora za članove u Europski parlament u Republici Hrvatskoj.

Također je ovom odredbom propisano da će za vrijeme obnašanja privremenog člana Europskog parlamenta mandat zastupnika u Hrvatskom saboru bit u mirovanju, a zamjenjivat će ga zamjenik u skladu s odredbama Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor, obzirom da je Aktom propisano da članovi Europskog parlamenta ne mogu biti istodobno i zastupnici u nacionalnom parlamentu.

Uz članak 83.

Ovom odredbom propisan je način ranijeg prestanka statusa promatrača odnosno privremenog člana Europskog parlamenta, te postupak njihovog zamjenjivanja. Također je propisano da nakon isteka mandata Hrvatskog sabora koje je imenovalo promatrače u Europskom parlamentu, zastupnici mogu obnašati dužnost promatrača odnosno privremenog člana Europskog parlamenta sve do imenovanja novih zastupnika za obavljanje te dužnosti iz redova novog Hrvatskog sabora, kada im prestaje mandat.

Uz članak 84.

Ovom odredbom propisuje se da mandat na prvim izborima izabranih članova u Europski parlament počinje teći od početka prvog zasjedanja Europskog parlamenta nakon prvih izbora u Republici Hrvatskoj, a prestaje završetkom mandata Europskog parlamenta.

Uz članak 85.

Ovom odredbom propisuje se da se na provedbu prvih izbora u Republici Hrvatskoj za člana u Europski parlament ne odnose odredbe Zakona kojim je propisano vrijeme održavanja izbora i način i vrijeme objavljivanja rezultata izbora.

Uz članak 86.

Ovom odredbom propisuje se da se na pitanja u vezi vođenja biračkog popisa i izbornih radnji, a koja nisu uređena ovim Zakonom, primjenjuju odredbe Zakona o popisima birača.

Uz članak 87.

Ovom odredbom propisuje se dan stupanja na snagu Zakona.